

T.C

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ

SİVİL SAVUNMA UZMANLIĞI

İLK YARDIM

Herhangi bir kaza yada yaşamı tehlikeye düşüren durumda, sağlık görevlilerinin yardımı sağlanıncaya kadar, hasta/yaralının hayatının kurtarılması, durumunun kötüye gitmesinin önlenmesi ya da iyileştirmesini kolaylaştırmak amacıyla, olay yerinde eldeki mevcut malzemelerle, **ilaç kullanılmadan** yapılan uygulamalara "İlk Yardım" denir.

İlk Yardımı Gerektiren Bir Durumla Karşılaşılması Halinde

- 1- Olay yeri değerlendirilmeli, gerekli tedbirler alınarak güvenli bir alan oluşturulmalıdır. (**KORUMA**)
- 2- En yakın sağlık ve güvenlik birimlerine olayla ilgili tam ve açık bilgi verilerek yardım istenilmelidir. (**BİLDİRME**)
- 3- Olay yerinde hayatı tehlikeye düşürecek olağanüstü bir durumun olması halinde, hasta/yaralı bulunduğu yerden zarar verilmeden çıkarılmalı, emniyetli bir yere alınmalıdır. (**KURTARMA**)
- 4- Hasta/yaralıların yaşamsal bulguları (bilinç düzeyi, solunum, dolaşım, vücut ısısı..) değerlendirilmeli, görüşme yapılarak ve muayene yapılarak tanı konulmalıdır. (**TANI/TEŞHİS**)
- 5- Hasta/yaralıları en uygun olan müdahale, **olay yerinde vakit geçirilmeden, hızlı ancak sakın bir şekilde, zarar vermeden** yapılmalıdır. (**TEDAVİ**)
- 6- Birden çok Hasta/yaralının olması halinde öncelikli olanlar belirlenmelidir. (**AYIRMA/TRİYAJ**)
- 7- Hasta/yaralıların tanısı konulup, tedavisi yapıldıktan sonra bulunduğu yerden alınarak, bir sağlık kurumuna taşınması sağlanmalıdır. (**TAŞIMA**)

SOLUNUM VE KALP DURMASINDA İLK YARDIM

Solunum ve dolaşımın yeniden canlandırılması işlemine solunum durmasından sonra 3-4 dakikalık süre içerisinde başlanmalıdır.

- Hasta/yaralıyı sert ve düz bir yere sırt üstü yatırınız. Sesli ve fiziki uyarılarla bilinç durumunu değerlendiriniz.
- Ağız içi kontrolü yapınız ve yabancı maddeler var ise temizleyiniz.

- Çenesi yukarı gelecek şekilde başını geriye çekerek solunum yolunu açınız.
- Solunum yolunu açık tutarak, bak-dinle-hisset yöntemi ile normal solunum olup olmadığını 5-10 saniye süre ile kontrol ediniz.

Hasta/Yaralının Bilinci Kapalı ve Solunum Yapmıyorsa

- 112 Acil servisten yardım isteyiniz.
- Alnına koyduğunuz elinizin baş ve işaret parmakları ile burnun yumuşak kısmını sıkıştırarak kapatınız.
- Hasta/yaralının ağzını açınız. Derin bir soluk alarak dudaklarınızı hasta/yaralının dudaklarının çevresine iyice yerleştiriniz ve başlangıçta 2 etkili kurtarıcı soluk (0-1 yaş arası bebeklerde 5 kez) veriniz, havanın pasif şekilde çıkmasını sağlayınız ve göğüs kafesinin eski haline gelmesini gözleyiniz.
- Verilen 2 kurtarıcı soluktan sonra solunum, öksürük, hareket yoksa dış kalp masajına başlayınız.

- Kalp masajı bölgesi göğüs kemiğinin ortasıdır. Bu noktaya el ayanızı koyunuz. Diğer elinizin topuğunu bu elin üzerine yerleştiriniz.
- Her iki elinizin parmaklarını birbirine geçirin. Parmakları ve avuç içini göğse değdirmeyiniz.
- Elinizin topuğu, dirsek ve omzunuz, hasta yaralının vücuduna dik açı yapacak şekilde pozisyon alınız.
- Gerekli kadar güç ile göğüs kafesini 4-5 cm. çöktürecek şekilde belli bir ritim ile 30 kez göğüs basısını uygulayınız.
- ardi ardına 2 soluk 30 kalp masajı uygulamasına (tıbbi yardım sağlanıncaya kadar ya da hasta/yaralı yaşam belirtileri gösterinceye kadar) devam ediniz.

KANAMALARDA İLK YARDIM

Vücuttaki kanın 1/5'i kaybedilirse ve kan nakli yapılamaz ise, hasta/yaralı da ölümcül şok gelişebilir. Bu nedenle kanamalar derhal durdurulmalıdır. Fıskırır biçimde akan kırmızı renkli kanama çok tehlikelidir.

- Kol, bacak veya başta olan kanamalarda, o organda kırık şüphesi yoksa, bu bölgeyi kalp seviyesinden yukarı olacak şekilde kaldırınız ve hareketsiz tutunuz.
- Kanayan yerin üzerine parmağınız (yara genişse parmaklarınız) ile doğrudan baskı uygulayınız.
- Yaranın üzerini varsa steril bir gazlı bez, yoksa temiz bir bezle olabildiğince çabuk bir bezle kapatınız. Onun üzerine elle baskı yapınız. Sonra varsa sargı bezini hafifçe gererek bez üzerinden baskı yapacak şekilde sarınız.
- Kanayan bölgenin en yakınındaki atardamar üzerine baskı yaparak kanamayı durdurunuz.